

ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΠΡΕΣΠΩΝ

Προς:

κ. Αντώνη Μανιτάκη,
Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
κ. Στ. Καλαφάτη,
Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
κ. Μανούσο Βολουδάκη,
Υφυπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Κοινοποίηση:

Γραφείο Υπουργού ΠΕΚΑ
Γραφείο Γενικής Γραμματέως ΠΕΚΑ
Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, ΥΠΕΚΑ
Διαχειριστική Αρχή ΕΠΠΕΡΑΑ
Επιτροπή Φύση 2000
Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γεν. Δ/ση Περιβάλλοντος
Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γεν. Δ/ση Περιφερειακής Πολιτικής

Α.Π. 227/2012 (WWF)

Αθήνα, 25 Ιουλίου 2012

Θέμα: Συγχώνευση Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Σε συνέχεια της χθεσινής ανακοίνωσης για την πρώτη φάση συγχωνεύσεων και καταργήσεων φορέων του Δημοσίου, οι περιβαλλοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) που συνυπογράφουμε την παρούσα επιστολή εκφράζουμε τις σοβαρές επιφυλάξεις μας σχετικά με τη συγχώνευση των 29 φορέων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών της χώρας σε 14 φορείς, κατά προσέγγιση, αντίστοιχους των περιφερειών.

Οι φορείς διαχείρισης αποτελούν ουσιώδους σημασίας δομή για τη σωστή λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών, όπως αυτό θεσμοθετείται με τους νόμους 3937/2011, 2742/1999 και 1650/1986. Η απόφαση συγχώνευσης των φορέων διαχείρισης δεν φέρεται να βασίστηκε σε κατάλληλα κριτήρια και μπορεί να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, καθώς προωθεί μια συγκεντρωτική προσέγγιση που είναι αντίθετη με τις ανάγκες των προστατευόμενων περιοχών για συμμετοχική διαχείριση και συνεχή διαβούλευση σε τοπικό επίπεδο.

Με δεδομένο ότι οι φορείς διαχείρισης ουδέποτε έχουν λάβει επαρκή και ουσιαστική θεσμική, πολιτική και οικονομική υποστήριξη από την πολιτεία, έχουμε πολλές φορές στο παρελθόν επισημάνει τις ελλείψεις και τις δυσλειτουργίες που αντιμετωπίζουν. Την ίδια στιγμή, οι περιβαλλοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις επί χρόνια έχουμε σταθεί δίπλα στους φορείς που αντιμετωπίζουν σοβαρές αντιξοότητες στην προσπάθειά τους για προστασία των φυσικών θησαυρών της χώρας και έμπρακτα έχουμε υποστηρίξει το έργο τους.

Αν και συμφωνούμε ότι υπάρχει ανάγκη αναδιοργάνωσης του συστήματος διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, θεωρούμε ότι αυτή δεν αντιμετωπίζεται με μείωση του αριθμού των φορέων διαχείρισης. Απαιτείται η προώθηση συγκεκριμένων και ουσιαστικών θεσμικών και δομικών αλλαγών που θα οδηγήσουν στη δημιουργία ενός συνεκτικού και λειτουργικού Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών, που θα καλύπτει όχι μόνο τις περιοχές που σήμερα υπάγονται στην αρμοδιότητα των 29 φορέων διαχείρισης, αλλά και το σύνολο των περιοχών που έχουν ενταχθεί στο οικολογικό δίκτυο Natura 2000. Τούτο άλλωστε αποτελεί υποχρέωση της χώρας βάσει της κοινοτικής οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, με την οποία θεσπίζεται το δίκτυο Natura 2000.

Οποιοσδήποτε αλλαγές στο σύστημα διοίκησης των προστατευόμενων περιοχών πρέπει να γίνουν στη βάση συγκεκριμένων οικολογικών, γεωγραφικών, διοικητικών και ιστορικών κριτηρίων. Η Επιτροπή Φύση, ως αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο του ΥΠΕΚΑ, είχε διατυπώσει και υποβάλει ήδη από το περασμένο φθινόπωρο προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου συγκεκριμένες προτάσεις, σε συνέχεια της αξιολόγησης των φορέων διαχείρισης. Επιπλέον έχουν ήδη κατατεθεί προτάσεις από περιβαλλοντικές οργανώσεις και άλλους φορείς για το μέλλον του συστήματος προστατευόμενων περιοχών, ενώ είχε υπάρξει πολιτική δέσμευση από την προηγούμενη κυβέρνηση για οργάνωση δημόσιας διαβούλευσης.

Η προσέγγιση που ανακοινώθηκε χθες δεν φέρεται να λαμβάνει τα παραπάνω της ούτε και να βασίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια υπόψη της, αφήνοντας πολλά ανοιχτά ερωτήματα:

- Ποιοι θα είναι οι 14 φορείς διαχείρισης, τι αρμοδιότητες θα έχουν και ποιες περιοχές θα καλύπτουν;
- Ποια είναι η σημαντική εξοικονόμηση πόρων που επιτυγχάνεται με δεδομένο ότι οι περισσότερες δαπάνες καλύπτονται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (ΕΠΠΕΡΑΑ) και όχι από τον κρατικό προϋπολογισμό ενώ τα διοικητικά συμβούλια δεν είναι αμειβόμενα και οι δαπάνες για οδοιπορικά ενδέχεται να αυξηθούν;
- Έχει συζητηθεί η πρόταση των συγχωνεύσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία επί χρόνια έχει στηρίζει τους φορείς διαχείρισης, ώστε να μπορέσει η χώρα να συμμορφωθεί με τις δεσμεύσεις της για προστασία των προστατευόμενων περιοχών της;
- Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στην απορρόφηση των κονδυλίων του ΕΠΠΕΡΑΑ, που αποτελούν και τη βασική πηγή χρηματοδότηση της λειτουργίας τους;
- Από πότε θα ισχύσουν οι αλλαγές; Έχει ενδιαφέρον το γεγονός ότι την ίδια στιγμή που γίνονται αυτές οι ανακοινώσεις το ΥΠΕΚΑ στέλνει προσκλήσεις ορισμού εκπροσώπων σε διοικητικά συμβούλια φορέων διαχείρισης των οποίων η τριετής θητεία λήγει.
- Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στην εκπλήρωση συμβατικών υποχρεώσεων, όπως είναι η υλοποίηση του έργου εποπτείας της κατάστασης προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών, που απαιτείται από την οδηγία για τους οικοτόπους 92/43/ΕΟΚ, η οποία έχει ήδη καθυστερήσει σημαντικά;

Με τις ελάχιστες πληροφορίες που έχουμε στη διάθεση μας δεν προκύπτει ότι το μέτρο συγχώνευσης των φορέων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών θα εξοικονομήσει πόρους. Αντίθετα, ενδέχεται να δημιουργήσει ένα θεσμικό και λειτουργικό κενό, αποδυναμώνοντας την αναπτυξιακή προοπτική των οικολογικά σημαντικότερων περιοχών της χώρας και αγνοώντας ότι η διαχείριση της φύσης δημιουργεί ευκαιρίες ενίσχυσης του τοπικού εισοδήματος μέσω της αειφορικής αξιοποίησης του φυσικού κεφαλαίου. Εκτιμούμε ότι η απόφαση αυτή όχι μόνο δε θα φέρει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα αλλά ενέχει και τον σοβαρό κίνδυνο οπισθοχώρησης των περιβαλλοντικών κατακτήσεων που έχει καταφέρει η Ελλάδα με κόπο τα τελευταία χρόνια.

Σας καλούμε να αναθεωρήσετε τη συγχώνευση των φορέων διαχείρισης και να προχωρήσετε σε μια ουσιαστική διαβούλευση που θα θέσει τα ζητήματα στην πραγματική τους βάση και θα αξιολογήσει συστηματικά εναλλακτικές προτάσεις με στόχο η θεσμική αναδιοργάνωση να οδηγήσει σε μια αποτελεσματική λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών.

Από πλευράς μας είμαστε στη διάθεσή σας για να συζητήσουμε και να συμβάλουμε με την εμπειρία μας στη διαβούλευση για τη διαμόρφωση ενός νέου συστήματος.

Με εκτίμηση,

Οι συνυπογράφουσες ΜΚΟ

Αρκτούρος
Αρχέλων
Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης
Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών
Δίκτυο Μεσόγειος SOS
Καλλιστώ
ΜΟm/Εταιρεία για την Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας
WWF Ελλάς